

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Το θεσμικό πλαίσιο και οι δυσχέρειες πρόσβασης
στην αγορά εργασίας

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα 2019

Η παρούσα Ειδική Έκθεση αποτελεί προϊόν επεξεργασίας υλικού, το οποίο προέκυψε από την εργασία (διερεύνηση αναφορών και αυτοψίες) των Ειδικών Επιστημόνων του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Ανεξάρτητης Αρχής, κ.κ. Σωτήρη Ασημάκη και Ισαβέλλας Μονιούδη-Πικρού, υπό την εποπτεία του Συνηγόρου του Πολίτη κ. Ανδρέα Ι. Ποττάκη και του Βοηθού Συνηγόρου κ. Γώργου Π. Νικολόπουλου.

Επιμέλεια ύλης: Σωτήρης Ασημάκης και Ισαβέλλα Μονιούδη-Πικρού

Συντονισμός: Αλεξάνδρα Πολιτοστάθη

Επιτρέπεται η δωρεάν αναπαραγωγή του κειμένου αυτής της έκδοσης σε οποιαδήποτε μορφή ή μέσο, υπό την προϋπόθεση ότι αναπαράγεται με τρόπο ακριβή και μη παραπλανητικό.

Είναι απαραίτητη η αναφορά στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του Συνηγόρου του Πολίτη και στον τίτλο της έκδοσης. Σε περίπτωση που περιλαμβάνεται υλικό τρίτων, πρέπει να ζητηθεί η άδεια από τον αντίστοιχο κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων.

Για ερωτήματα σχετικά με την έκδοση παρακαλώ επικοινωνήστε στο press@synigoros.gr

Η Ειδική Έκθεση τυπώθηκε το 2019 στο Εθνικό Τυπογραφείο σε 700 αντίτυπα και είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στην σελίδα: <https://www.synigoros.gr/?i=stp.el.reports>

Εξώφυλλο και καλλιτεχνικός σχεδιασμός:

ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΕΒΕ. Αντιγόνης 60, 104 42 Αθήνα, τηλ.: 210 5156810-20-30

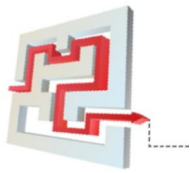
Μάρθα Τσάρου, E-mail: info@kambili.gr, www.kambili.gr

© Συνήγορος του Πολίτη

Χαλκοκονδύλη 17, 104 32 - Αθήνα

www.synigoros.gr

ISBN: 978-960-6762-12-3

III. ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ/ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ: Η ΕΣΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	101
A. Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος	102
B. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών	104
Γ. Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος	106
IV. ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.Ι. ΚΑΙ ΚΑΤΟΧΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗΣ/ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΤΟ ΗΜΙΤΕΛΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	111
A. Στασιμότητα στη χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων σε πτυχιούχους Μηχανικούς Τ.Ε.1	111
1. Η περίπτωση των Τεχνολόγων Μηχανικών Τοπογραφίας.....	116
α) Θεσμικό πλαίσιο.....	116
β) Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.....	117
2. Η περίπτωση των Ενεργειακών Επιθεωρητών.....	118
α) Θεσμικό πλαίσιο.....	118
β) Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.....	119
B. Προβλήματα στο θεσμικό πλαίσιο περί επαγγελματικών δικαιωμάτων κατόχων τίτλων σπουδών τεχνικής/επαγγελματικής εκπαίδευσης	122
1. Ψυκτικοί, απόφοιτοι τεχνικών/επαγγελματικών σχολών.....	123
α) Θεσμικό Πλαίσιο.....	123
β) Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.....	125
2. Τεχνίτες περιποίησης χεριών και ποδιών, απόφοιτοι Κέντρων δια Βίου Μάθησης.....	128
α) Θεσμικό πλαίσιο.....	128
β) Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.....	129
3. Μηχανικοί Εμπορικού Ναυτικού Γ' Τάξης, απόφοιτοι Σχολών Εμπορικού Ναυτικού.....	131
α) Θεσμικό πλαίσιο.....	131
β) Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.....	132
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	135

IV. ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.Ι. ΚΑΙ ΚΑΤΟΧΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗΣ/ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΤΟ ΗΜΙΤΕΛΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A. Στασιμότητα στη χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων σε πτυχιούχους Μηχανικούς Τ.Ε.Ι.

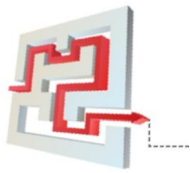
Τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) ιδρύθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1404/1983¹⁴² ως σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με αποστολή την παροχή θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων για την εφαρμογή τους σε ορισμένο επάγγελμα και τη δημιουργία «στελεχών εφαρμογής» για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας, κατά τρόπο διακριτό από τα Α.Ε.Ι.¹⁴³.

Σύμφωνα με τη σχετική νομοθετική πρόβλεψη, τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των Τ.Ε.Ι. ρυθμίζονταν με την έκδοση σχετικών προεδρικών διαταγμάτων¹⁴⁴. Σε εκτέλεση της σχετικής εξουσιοδότησης, εκδόθηκε το

142. Βλ. τον ν. 1404/83 «Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α173)

143. Όπως οριζόταν στην παρ.2 του άρθρου 1 του ως άνω νόμου, ως εκ της αποστολής τους, «τα Τ.Ε.Ι. διακρίνονται σαφώς ως προς το ρόλο και την κατεύθυνση των ίδιων και των αποφοίτων τους και ως προς το περιεχόμενο και τους τίτλους σπουδών, από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα».

144. Με τις διατάξεις της περ.γ' της παρ.2 του άρθρου 25 του ν.1404/1983 ορίζονταν ότι: «Στους πτυχιούχους των Τ.Ε.Ι. αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα, που καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού το αργότερο έξι μήνες πριν από την αποφοίτηση των πρώτων σπουδαστών Τ.Ε.Ι. για τις υπάρχουσες ειδικότητες και προκειμένου για νέες ειδικότητες ταυτόχρονα με τη δημιουργία τους ή με την ίδρυση αντίστοιχων τμημάτων. Με ίδια προεδρικά διατάγματα καθορίζονται οι προ-

π.δ.318/1994¹⁴⁵, με το οποίο καθορίστηκαν τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των Τμημάτων α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β) Πολιτικών Έργων Υποδομής και γ) Τοπογραφίας των Σχολών Τεχνολογικών Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι.

Ωστόσο, με την υπ' αριθμ. 678/2005 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ κρίθηκε ότι η παρ.2 του άρθρου 1 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, με τις διατάξεις της οποίας είχαν απονεμηθεί στους προαναφερθέντες πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. επαγγελματικά δικαιώματα αναφερόμενα και στα τρία στάδια της κατασκευαστικής διαδικασίας, δηλαδή στη μελέτη, στην επίβλεψη και στην κατασκευή, αντίκειται στη διάταξη της παρ.7 του άρθρου 16 του Συντάγματος ως προς τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. των ως άνω επαγγελματικών ειδικοτήτων¹⁴⁶. Αυτό είχε ως συνέπεια να παραμείνει σε ισχύ μόνο η διάταξη της παρ.1 του άρθρου 1 του π.δ.318/1994, η οποία, σύμφωνα με το σκεπτικό του Δικαστηρίου, δεν συνιστά επαρκές νομικό έρεισμα καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων των εν λόγω κατηγοριών πτυχιούχων των Τ.Ε.Ι.

Στη συνέχεια, τα Τ.Ε.Ι. υπήχθησαν στην ανώτατη βαθμίδα εκπαίδευσης με τις διατάξεις του ν. 2916/2001¹⁴⁷. Ως προς τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυ-

υποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος, όπου αυτή απαιτείται».

145. Βλ. το π.δ.318/1994 «Επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων των Τμημάτων: α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β) Πολιτικών Έργων Υποδομής, γ) Τοπογραφίας, της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)» (Α' 167).

146. Ειδικότερα, σύμφωνα με το σκεπτικό της εν λόγω απόφασης του ΣτΕ, «δεν απαγορεύεται να χορηγηθεί στους αποφοίτους των Τ.Ε.Ι. το δικαίωμα να ασκούν ορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα που ασκείται και από αποφοίτους Α.Ε.Ι. (αυτοδυνάμως ή σε συνεργασία με αυτούς), υπό την προϋπόθεση όμως να καθορίζεται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο το είδος των επιτρεπομένων επαγγελματικών πράξεων και να προκύπτει, από τα στοιχεία που συνοδεύουν την έκδοση του νόμου, ότι τα κριτήρια, με βάση τα οποία γίνεται ο καθορισμός αυτός, είναι αμιγώς γνωστικά, τελούν δηλαδή σε αντιστοιχία με τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που οι εν λόγω απόφοιτοι έχουν πράγματι αποκομίσει από τις σπουδές τους. Έπεται ότι ο εν λόγω καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων δεν μπορεί να γίνεται με απλή παραπομπή στις διατάξεις που καθορίζουν το γνωστικό αντικείμενο και το πρόγραμμα σπουδών των οικείων τμημάτων των σχολών ανώτερης βαθμίδας, ή με αόριστη αναφορά στην ειδικότητα των αποφοίτων των σχολών αυτών ή με την αναφορά ότι οι μελέτες που εκπονούν ανταποκρίνονται στις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις των εν λόγω πτυχιούχων».

147. Βλ. τον ν. 2916/2001 «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του

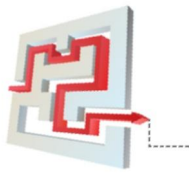
χιούχων Τμημάτων Τ.Ε.Ι., στον ν. 3794/2009¹⁴⁸ ορίστηκε ότι αυτά θα καθορισθούν με τα διατάγματα ίδρυσής τους και σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις, ενώ τα επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων ήδη υφισταμένων Τμημάτων Τ.Ε.Ι., στους οποίους δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, επαγγελματικά δικαιώματα, αυτά θα καθορισθούν με προεδρικά διατάγματα, με τήρηση ειδικής διαδικασίας, η οποία προέβλεπε την προηγούμενη διατύπωση γνώμης από το Συμβούλιο Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Π.Ε.) και από το Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Τ.Ε.).

Το έτος 2009, με αφορμή τη διενέργεια έρευνας ως προς τα επαγγελματικά δικαιώματα Τεχνολόγων Μηχανικών Τ.Ε.Ι. του ν. 1404/1983, ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώθηκε από τη Διεύθυνση Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (πλέον Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων), ότι, κατά τον χρόνο εκείνο συντάχθηκαν και προωθήθηκαν στο ΣτΕ προς επεξεργασία σχέδια προεδρικών διαταγμάτων για τον καθορισμό επαγγελματικών δικαιωμάτων σε είκοσι τρεις (23) ειδικότητες πτυχιούχων Τ.Ε.Ι., μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν και οι ειδικότητες του π.δ.318/1994. Το ΣτΕ, ωστόσο, αποφάνθηκε ότι ορισμένες ρυθμίσεις των εν λόγω σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων δεν προτεινόταν νομίμως, με αποτέλεσμα τα σχετικά σχέδια να επιστραφούν στη Διοίκηση¹⁴⁹.

τεχνολογικού τομέα αυτής».(Α'114).

148. Βλ. τον ν. 3794/2009: «Ρύθμιση θεμάτων του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 156) , στην παρ. 1 του άρθρου 18 του οποίου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δηλαδή από την 4/9/2009, τα σχετικά με την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων Τμημάτων Τ.Ε.Ι. καθορίζονται με τα διατάγματα ίδρυσής τους και με αποφάσεις των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών εξειδικεύονται οι κατ' ιδίαν όροι και προϋποθέσεις άσκησης των επαγγελματικών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται με τα διατάγματα αυτά. Περαιτέρω, στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου του ως άνω νόμου ορίζεται ότι με διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Π.Ε.) και του Συμβουλίου Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Τ.Ε.), μπορεί να καθορίζονται επίσης και τα σχετικά με την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων ήδη υφιστάμενων Τμημάτων Τ.Ε.Ι., στους οποίους δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, επαγγελματικά δικαιώματα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ> της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του ν. 1404/1983.

149. Όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 4917/2012 απόφαση του ΣτΕ, η Διοίκηση επιχείρησε το έτος 2010 να εκδώσει σχέδιο π.δ. με το οποίο επιχειρείτο η ρύθμιση του δικαιώματος πρόσβασης σε επαγγελματικές δραστηριότητες βάσει προσόντων των πτυχιούχων

Στη συνέχεια, εκδόθηκε η με αριθμό 4917/2012 απόφαση του ΣτΕ. Όπως νομολογήθηκε με την εν λόγω απόφαση:

- Τα διατάγματα καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. αποτελούν εκτελεστικό νόμο της διάταξης του άρθρου 16 παρ.7 του Συντάγματος και συνεπώς η έκδοσή τους καθίσταται υποχρεωτική για τη Διοίκηση.
- Η επί μακρόν παράλειψη έκδοσης των ως άνω διαταγμάτων συνιστά παράβαση του άρθρου 16 παρ.7 του Συντάγματος και παράβαση του άρθρου 5 παρ.1 του Συντάγματος, καθώς αποστερεί από τους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. του δικαιώματος να συμμετέχουν ελεύθερα στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, βάσει των νομίμων προσόντων που έχουν αποκτήσει μετά από επιτυχή φοίτηση στα Ιδρύματα αυτά.

Τέλος, με την εν λόγω απόφαση διατάχθηκε η Διοίκηση να προβεί στην τακτοποίηση του θέματος, πλην όμως, έως και το χρόνο σύνταξης της παρούσας, δεν έχει υπάρξει εξέλιξη στο ζήτημα της χορήγησης επαγγελματικών δικαιωμάτων στους προαναφερθέντες πτυχιούχους.

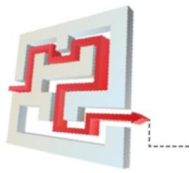
μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Τμημάτων α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β) Πολιτικών Έργων Υποδομής, γ) Τοπογραφίας, δ) Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, κατά επίκληση, μεταξύ άλλων, του άρθρου 25 παρ.2 περ.γ> του ν. 1404/1983 και του άρθρου 18 παρ.2 του ν.3794/2009. Ωστόσο, με το 202/2011 Πρακτικό Επεξεργασίας του ΣτΕ, κρίθηκε ότι το ως άνω σχέδιο δεν προτεινόταν νομίμως, στο σύνολό του. Και τούτο, διότι, πρώτον, αν και νομίμως προβλεπόταν στο σχέδιο διατάγματος ότι προϋπόθεση για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από τους πτυχιούχους μηχανικούς των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είναι η απόκτηση και η κατοχή αδείας ασκήσεως επαγγέλματος, μη νομίμως, όμως, ανατέθηκε η χορήγηση της αδείας αυτής στο διευρυμένο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, ήτοι σε φορέα ο οποίος, δεν προβλέπεται από το ισχύον δίκαιο. Δεύτερον, διότι οι διατάξεις του σχεδίου, δεν καθόριζαν με σαφήνεια και κατά τρόπο συγκεκριμένο τις προϋποθέσεις επαγγελματικής δραστηριοποίησης των ως άνω πτυχιούχων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, αλλά ανέφεραν απλώς ότι η οριοθέτηση του πεδίου ασκήσεως της επαγγελματικής δραστηριότητας των πτυχιούχων μηχανικών και η εξέλιξή τους γίνεται με βάση τρία επίπεδα επιστημονικής, τεχνικής και επαγγελματικής ευθύνης που αντιστοιχούν σε συνήθεις δραστηριότητες, προωθημένες δραστηριότητες και εξειδικευμένες δραστηριότητες. Συνεπώς, με το ως άνω σχέδιο προεδρικού διατάγματος, δεν καθορίζονταν τα είδη των επαγγελματικών πράξεων που δύναται να ασκούν οι εν λόγω πτυχιούχοι Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, επί τη βάσει αμιγώς γνωστικών κριτηρίων, σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 16 παρ.7 του Συντάγματος.

Το έτος 2017 καταργήθηκαν¹⁵⁰ οι διατάξεις που προέβλεπαν τη σύσταση και λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας και των επιμέρους Συμβουλίων αυτού, μεταξύ των οποίων ήταν το Σ.Α.Π.Ε. και το Σ.Α.Τ.Ε.¹⁵¹, με αποτέλεσμα να προκαλούνται δυσχέρειες στην έκδοση προεδρικών διαταγμάτων για τα επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων ήδη υφιστάμενων Τμημάτων Τ.Ε.Ι., στους οποίους δεν είχαν αναγνωρισθεί επαγγελματικά δικαιώματα, μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 3794/2009.

Στη συνέχεια, το έτος 2017, εκδόθηκε ο ν.4485/2017¹⁵² οι διατάξεις του οποίου ορίζουν ότι, όσον αφορά τους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι, τα επαγγελματικά δικαιώματα των οποίων δεν είχαν ρυθμιστεί έως την έναρξη ισχύος του, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Τ.Ε.Ι., θα εκδοθούν προεδρικά διατάγματα με τα οποία θα καθορίζεται το πλαίσιο πρόσβασης των ως άνω πτυχιούχων σε επαγγελματικές δραστηριότητες, βάσει των προσόντων που προσδίδουν οι τίτλοι σπουδών που αποκτούν.

Τέλος, το έτος 2019 εκδόθηκε ο ν. 4610/2019¹⁵³, οι διατάξεις του οποίου ορίζουν ότι με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομίας και Ανάπτυξης (πλέον Ανάπτυξης και Επενδύσεων), Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (πλέον Παιδείας και Θρησκευμάτων) και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων Τμημάτων Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) των Τ.Ε.Ι. Για την επίτευξη του προαναφερόμενου στόχου ορίζεται ότι

150. Βλ. τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 32 του ν.4452/2017 «Ρύθμιση θεμάτων του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 17).
151. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 2817/2000 (Α'78) προέβλεπαν τη λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας και των επιμέρους Συμβουλίων (Συμβούλιο τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Σ.Τ.Π.Ε.) και Συμβούλιο Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Τ.Τ.Ε.), τα οποία μετονομάστηκαν σε Συμβούλιο Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Π.Ε.) και σε Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Τ.Ε.) με τις διατάξεις της παρ. 49 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003 (Α'141).
152. Βλ. τον ν.4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114).
153. Βλ. τις διατάξεις του άρθρου 257 του ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α 70).

με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών συστήνεται και συγκροτείται εννεαμελής επιτροπή έργο της οποίας είναι η εκπόνηση σχεδίου πρότασης για την έκδοση των απαιτούμενων προεδρικών διαταγμάτων, κατά ειδικότητα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, λαμβάνοντας υπόψη ότι η χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων στους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι αποτελεί συνταγματική υποχρέωση του κανονιστικού νομοθέτη, σύμφωνα και με τη σχετική νομολογία του ΣτΕ¹⁵⁴, θεωρεί ότι η εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης, μέσω της έκδοσης των π.δ. με τα οποία θα ρυθμίζονται τα ζητήματα της χορήγησης επαγγελματικών δικαιωμάτων στους πτυχιούχους των ως άνω ειδικοτήτων, πρέπει να αποτελέσει άμεση προτεραιότητα της Διοίκησης.

Κατωτέρω παρουσιάζονται δύο ενδεικτικές σχετικές περιπτώσεις που έχουν απασχολήσει τον Συνήγορο του Πολίτη και καταδεικνύουν με ενάργεια τις υστέρησης στο πεδίο της χορήγησης επαγγελματικών δικαιωμάτων στους προαναφερθέντες πτυχιούχους και τις δυσμενείς επιπτώσεις που αυτές συνεπάγονται.

1. Η περίπτωση των Τεχνολόγων Μηχανικών Τοπογραφίας

α) Θεσμικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τις κείμενες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις¹⁵⁵, δικαιώματα σύνταξης εν γένει τοπογραφικών διαγραμμάτων έχουν οι διπλωματούχοι αγρονόμοι τοπογράφοι μηχανικοί και οι πολιτικοί μηχανικοί των πολυτεχνικών σχολών της χώρας, και δικαίωμα σύνταξης απλών τοπογραφικών δια-

154. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο σκεπτικό της υπ' αριθμ. 4917/2012 απόφασης του ΣτΕ, «[ε]πειδή, τα διατάγματα καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αποτελούν, όπως προαναφέρθηκε, εκτελεστικό της διάταξης του άρθρου 16 παράγραφος 7 του Συντάγματος νόμο (ΟλΣτΕ 678/2005), με αποτέλεσμα να καθίσταται υποχρεωτική για τη Διοίκηση η έκδοσή τους. Η παράλειψη συνεπώς της διοικήσεως να εκδώσει τα εν λόγω προεδρικά διατάγματα, αφενός μεν συνιστά παράβαση του άρθρου 16 παράγραφος 7 του Συντάγματος, αφετέρου συνιστά παράβαση και του άρθρου 5 παράγραφος 1 του Συντάγματος διότι αποστερεί τους πτυχιούχους Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων να συμμετάσχουν ελεύθερα στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, βάσει των νομίμων προσόντων που απέκτησαν μετά από επιτυχή φοίτηση στα Ιδρύματα αυτά».

155. Βλ. τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του ν.4663/1930 και 29 του ν. 4439/2016, καθώς και των άρθρων 3 και 7 του π.δ. 99/2018.

γραμμάτων έχουν οι πολιτικοί υπομηχανικοί που υπάγονται στις διατάξεις του β.δ.769/1972¹⁵⁶, υπό τους περιορισμούς που θέτουν οι σχετικές διατάξεις του.

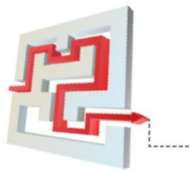
β) Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη

Κάτοχος πτυχίου Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών ημεδαπού Τ.Ε.Ι. ζήτησε από τον Συνήγορο του Πολίτη την άσκηση των κατά τον ν.3094/2003 αρμοδιοτήτων του, καθώς η θυγατρική εταιρεία της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) με την επωνυμία «Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.)¹⁵⁷ δεν έκανε αποδεκτό φάκελό του με τοπογραφικά διαγράμματα, με την αιτιολογία ότι φέρουν υπογραφή από Τοπογράφο Μηχανικό της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και όχι από Διπλωματούχο Τοπογράφο Μηχανικό των ημεδαπών Πολυτεχνικών Σχολών.

Ανταποκρινόμενος, ο Συνήγορος του Πολίτη, λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία, έκρινε ότι νομίμως η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. επέστρεψε στον πτυχιούχο Τ.Ε.Ι. του Τμήματος Τοπογραφίας τον φάκελο με τα σχετικά τοπογραφικά διαγράμματα. Ακολούθως, έθεσε το ζήτημα υπόψιν των αρμοδίων Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, πλέον Υποδομών και Μεταφορών, ζητώντας την ανάληψη

156. Βλ. το β.δ.769/1972 «Περί καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Πτυχιούχων Πολιτικών Υπομηχανικών» (Α' 223), στο άρθρο μόνο του οποίου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «Εις τους πτυχιούχους των Ανωτέρων Σχολών Υπομηχανικών και τους εξομειουμένους προς αυτούς κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 παρ.1 του ν.δ.4564/1966 επιτρέπεται η εκπόνησις μελετών μετά αυτοδυνάμου υπογραφής τούτων, ως και η επίβλεψις έργων ως ακολούθως... 5. Τοπογραφικών εργασιών, αφορωσών, εις τα, κατά τας προηγουμένας παραγράφους μελετώμενα υπό των περί ών το παρόν άρθρον πολιτικών υπομηχανικών, έργα ως και απλών - Τοπογραφικών αποτυπώσεων Πόλεων μέχρι εκτάσεως εκατόν πενήντα (150) στρεμμάτων και απλών επίσης τοπογραφικών αποτυπώσεων υπαίθρου μέχρι εκτάσεως χιλίων πεντακοσίων (1.500) στρεμμάτων, εξαιρέσει των περιπτώσεων, καθ' άς απαιτείται αυτοτελής τριγωνισμός ή διορθώσεις σφαλμάτων δια της μεθόδου των ελαχίστων τετραγώνων».

157. Η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. (Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας) συστάθηκε με την απόσχιση του κλάδου Διανομής της Δ.Ε.Η. Α.Ε. σύμφωνα με το Ν. 4001/2011 και σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2009/72/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την οργάνωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό να αναλάβει τα καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής. Είναι κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Δ.Ε.Η. Α.Ε., ωστόσο είναι ανεξάρτητη λειτουργικά και διοικητικά, τηρώντας όλες τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας που ενσωματώνονται στο παραπάνω νομικό πλαίσιο (βλ. σχετικά www.deddie.gr/el/deddie/i-etaireia/profil/).

νομοθετικής πρωτοβουλίας, προκειμένου να εκδοθεί το απαιτούμενο προεδρικό διάταγμα για τη χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων στους πτυχιούχους των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών Έργων, Πολιτικών Έργων Υποδομής και Τοπογραφίας των Σχολών Τεχνολογικών Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. Ωστόσο, έως και το χρόνο σύνταξης της παρούσας, δεν έχει υπάρξει εξέλιξη στο ζήτημα της χορήγησης επαγγελματικών δικαιωμάτων στους προαναφερθέντες πτυχιούχους. Σημειώνεται, ότι η υφιστάμενη εκκρεμότητα στη χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων στους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. διαφόρων ειδικοτήτων έχει απασχολήσει τον Συνήγορο του Πολίτη ήδη από την έναρξη της λειτουργίας του, το δε ζήτημα έχει αναδειχθεί σε σειρά Ετησίων Εκθέσεων¹⁵⁸ της Αρχής.

2. Η περίπτωση των Ενεργειακών Επιθεωρητών

α) Θεσμικό πλαίσιο

Η ιδιότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή αποκτάται με την εγγραφή του δικαιούχου στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις¹⁵⁹. Δικαίωμα άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή έχουν, μεταξύ άλλων, οι διπλωματούχοι μηχανικοί και οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης, οι οποίοι έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ.25 του άρθρου 2 του ν.4122/2013, σε συνδυασμό με την παρ.2 του άρθρου 12 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων¹⁶⁰ και σύμφωνα με τη σχετική κείμενη εθνική νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων.

158. Ετήσια Έκθεση 1999, σελ. 91-92, Ετήσια Έκθεση 2000, σελ. 104, Ετήσια Έκθεση 2005 σελ. 92, Ετήσια Έκθεση 2006 σελ. 76, Ετήσια Έκθεση 2010 σελ. 43. Οι ετήσιες εκθέσεις του Συνήγορου του Πολίτη είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <https://www.synigoros.gr/?i=stp.el.annreports>.

159. Βλ. τις διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 5 του άρθρου 52 «Απαιτούμενα Προσόντα Ενεργειακών Επιθεωρητών του ν. 4409/2016 «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις» (Α' 136),

160. Κατά τον κρίσιμο χρόνο: αριθμ. Δ6/Β/οικ.5825/10/30-3-2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Εγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» (Β' 407), η οποία καταργήθηκε με το άρθρο 17 της υπ αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/17/30-6-20217 νεότερης όμοιας Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2367)].

β) Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη

Κάτοχοι πτυχίου μηχανικού Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) των ειδικοτήτων «Πολιτικός Μηχανικός Δομικών Έργων», «Πολιτικός Μηχανικός Έργων Υποδομής», «Μηχανικός Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων», «Μηχανολόγος Μηχανικός» και «Ηλεκτρολόγος Μηχανικός», οι οποίοι απέκτησαν την ιδιότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή Α' Τάξης, ζήτησαν τη συνδρομή του Συνηγόρου του Πολίτη, προκειμένου να καταστούν Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' Τάξης. Όπως υποστήριζαν οι ενδιαφερόμενοι στις αναφορές τους, παρόλο ότι πληρούν όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εξέλιξή τους από την Α' στη Β' Τάξη, η διαδικτυακή εφαρμογή www.buildingcert.gr, μέσω της οποίας γίνονται οι εγγραφές στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, δεν το επιτρέπει, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ενταχθούν στην Β' Τάξη και, συνεπώς, να έχουν περιορισμένα σχετικά επαγγελματικά δικαιώματα.

Ανταποκρινόμενος, ο Συνήγορος του Πολίτη, κατόπιν μελέτης των σχετικών διατάξεων του κείμενου θεσμικού πλαισίου, και ιδίως των διατάξεων του άρθρου 52 του ν.4409/2016¹⁶¹, ζήτησε να ενημερωθεί σχετικά με το λόγο για τον

161. Βάσει των σχετικών διατάξεων του άρθρου 52 του ν.4409/2016, οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές εντάσσονται στις ακόλουθες τάξεις:

- Στην Α' Τάξη, όπου εντάσσονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι κάτοχοι τίτλων σπουδών:

ί. Οι διπλωματούχοι μηχανικοί από την κτήση του διπλώματός τους και

ίί. Οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης ένα (1) έτος μετά την κτήση του πτυχίου τους, γ (.) δ (.).

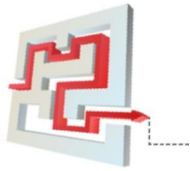
- Στην Β' Τάξη, όπου εντάσσονται:

ί. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Α' Τάξης εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης και

ίί. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4409/2016, δηλαδή μέχρι τις 28.7.2016 ήταν ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης ή εναλλακτικά ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια ή και κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας δέκα χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (10.000 τ.μ.) ή επιθεωρήσεις συστημάτων θέρμανσης ή κλιματισμού συνολικής ισχύος χιλίων πεντακοσίων κιλοβάτ (1.500 κΜ). Σημειώνεται, ότι τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) των ανωτέρω επιθεωρήσεων απαιτείται να έχει διενεργηθεί σε κτίρια ή/και κτιριακές μονάδες με χρήση μη κατοικίας που διαθέτουν συστήματα θέρμανσης ή και κλιματισμού ισχύος άνω των δεκαπέντε κιλοβάτ (15 κΜ).

Στην Γ Τάξη, όπου εντάσσονται:

ί. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' Τάξης εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλά-

οποίο η υφιστάμενη διαδικτυακή εφαρμογή www.buildingcert.gr, δεν επιτρέπει σε κατόχους πτυχίου Τ.Ε.Ι. των ως άνω ειδικοτήτων, οι οποίοι έχουν καταστεί Ενεργειακοί Επιθεωρητές Α' Τάξης, να καταστούν Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' Τάξης, παρότι πληρούν τις οριζόμενες προϋποθέσεις, δηλαδή α) έχουν διενεργήσει τριάντα (30) ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης σε κτίρια και κτιριακές μονάδες και σε συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις, και β) έχουν δικαίωμα υπογραφής μελέτης ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 893/31.8.2016 έγγραφο της Επαγγελματικής - Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.)¹⁶² με αποδέκτη το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Απαντώντας, το Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων και η Επιθεώρηση Νοτίου Ελλάδος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έθεσαν υπόψη του Συνηγόρου του Πολίτη εκτεταμένα αλ-

χιστον δέκα (10) ενεργειακές επιθεωρήσεις Β' Τάξης και
ii. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι έχουν το δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον δέκα (10) ενεργειακές επιθεωρήσεις Β' Τάξης ή εναλλακτικά ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια ή και κτιριακές μονάδες με συνολική επιφάνεια άνω των διακοσίων πενήντα τετραγωνικών μέτρων (250 τ.μ.) και στο σύνολο αυτών είκοσι χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (20.000 τ.μ.) ή επιθεωρήσεις σε συστήματα θέρμανσης ή κλιματισμού ισχύος άνω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και στο σύνολο αυτών πέντε χιλιάδες κιλοβάτ (5.000 [MI]).

*iii. Οι ενεργειακοί επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος έχουν επί-
τύχει στην εξεταστική διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 9 του π.δ. 100/ 2010 (Α177).*

Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Γ Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' και Β' Τάξης, καθώς επίσης και Γ Τάξης που αφορούν:

α. σε κτίρια ή κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας άνω των χιλίων (1.000τ.μ.) τετραγωνικών μέτρων.

β. σε συστήματα θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 MI),

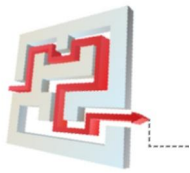
γ. σε συστήματα κλιματισμού με συνολική ψυκτική ισχύ άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 [MI]).

162. Σύμφωνα με το εν λόγω έγγραφο της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ., οι κάτοχοι πτυχίου των κρίσιμων ειδικοτήτων έχουν δικαίωμα υπογραφής Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, και κατ'επέκταση έχουν δικαίωμα στην άσκηση της δραστηριότητας του ενεργειακού επιθεωρητή, βάσει των γνώσεων που έχουν αποκτήσει από την ολοκλήρωση των προγραμμάτων σπουδών τους.

ληλογραφία των ως άνω υπηρεσιών, μετά τη θέση σε ισχύ του ν.4409/2016, με το Τ.Ε.Ε., την Ε.Ε.Τ.Ε.Μ. και τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής και Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να διευκρινισθούν: α) οι ειδικότητες εκείνες των διπλωματούχων μηχανικών και των πτυχιούχων μηχανικών Τ.Ε. που έχουν δικαίωμα υπογραφής μελέτης ενεργειακής απόδοσης κτιρίου και β) οι ειδικότητες εκείνες των Ενεργειακών Επιθεωρητών που νομιμοποιούνται να καταταγούν στις Τάξεις Α, Β' και Γ' των ενεργειακών επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 52 του ν. 4409/2016. Σε συνέχεια της ως άνω αλληλογραφίας¹⁶³, αποφασίστηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Να αποκτούν το δικαίωμα διενέργειας Ενεργειακών Επιθεωρήσεων Α' Τάξης συγκεκριμένες ειδικότητες πτυχιούχων Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, όπως ενδεικτικά οι ειδικότητες Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Μηχανικός Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων, Μηχανολόγος Μηχανικός, Πολιτικός Μηχανικός Έργων Υποδομής, οι οποίες αναφέρονται ρητά στον Πίνακα 4 του υπ' αριθμ. οικ. 319/26.10.2016 εγγράφου του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων με αποδέκτη τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής και Σχεδιασμού του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας.
- Οι ήδη εγγεγραμμένοι Ενεργειακοί Επιθεωρητές στο Μητρώο των Ενεργειακών Επιθεωρητών μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4409/2016, δηλαδή

163. Όσον αφορά στο πρώτο ζήτημα, από την ως άνω αλληλογραφία προέκυψε ότι, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12 του τότε ισχύοντος Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, σε συνδυασμό με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 52 του ν.4409/2016, δικαίωμα υπογραφής μελέτης ενεργειακής απόδοσης κτιρίου έχουν οι νομιμοποιούμενοι να υπογράφουν, σύμφωνα με τη σχετική κείμενη νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων, αρχιτεκτονικές μελέτες και μελέτες Ηλεκτρομηχανολογικών (Η/Μ) εγκαταστάσεων. Όσον αφορά στο δεύτερο ζήτημα, διαπιστώθηκε ότι, πρώτον, δεν έχουν εκδοθεί ακόμη οι κανονιστικές πράξεις, με τις οποίες να ορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των ειδικοτήτων εκείνων των πτυχιούχων Τεχνολογικής Εκπαίδευσης που έχουν δικαίωμα υπογραφής αρχιτεκτονικών μελετών και μελετών Η/Μ εγκαταστάσεων και μέχρι ποίου ορίου και, δεύτερον, σύμφωνα με τα υπ αριθμ. πρωτ/λου 893/31.8.2016 και 1047/24.10.2016 έγγραφα της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ. με αποδέκτη το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η θέση της εν λόγω Ένωσης, όσον αφορά τις ειδικότητες εκείνες των πτυχιούχων μηχανικών Τ.Ε. που έχουν δικαίωμα να καταστούν ενεργειακοί επιθεωρητές δεν ερείδεται σε συγκεκριμένες διατάξεις νόμου, αλλά στο γεγονός ότι πρόκειται για κατόχους τίτλων σπουδών ανωτάτης βαθμίδας εκπαίδευσης με γνωστικό αντικείμενο που επιτρέπει την άσκηση των δραστηριοτήτων του ενεργειακού επιθεωρητή.

έως την 28.7.2016, των ειδικοτήτων που αναφέρονται στον Πίνακα 4 του ως άνω εγγράφου, να εντάσσονται στην Α' Τάξη των Ενεργειακών Επιθεωρητών.

- Να διερευνηθεί η δυνατότητα εξέλιξης των προαναφερθέντων στη Β' και Γ' Τάξη.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν.4409/2016, λόγω του υφιστάμενου νομοθετικού κενού όσον αφορά στα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, εφαρμόζει συγκεκριμένη πρακτική, επιτρέποντας σε ορισμένες ειδικότητες πτυχιούχων μηχανικών Τ.Ε.Ι. να αποκτούν το δικαίωμα διενέργειας ενεργειακών επιθεωρήσεων Α' Τάξης, στην οποία ναι μεν εντάσσονται, αλλά παραμένουν καθηλωμένοι, έως ότου αντιμετωπισθεί το θεσμικό κενό της χορήγησης σε αυτούς επαγγελματικών δικαιωμάτων. Δυστυχώς, το εν λόγω ζήτημα παραμένει σε εκκρεμότητα επί δεκαετίες, παρόλη την προαναφερθείσα νομολογία του ΣτΕ, αλλά και τις προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη για την κάλυψη του υφιστάμενου ρυθμιστικού κενού¹⁶⁴.

164. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τον Ιούνιο του 2013 αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Πολίτη σύνοψη διαμεσολάβησης με τίτλο «Επίσπευση των διαδικασιών που θα καθορίσουν τα επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. ζητά ο Συνήγορος του Πολίτη», χωρίς, δυστυχώς, και πάλι αποτέλεσμα. Επίσης, με Πόρισμα που τέθηκε υπόψη των Υπουργών Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τον Νοέμβριο του 2017, ο Συνήγορος του Πολίτη έθεσε και πάλι το ζήτημα του υφιστάμενου νομοθετικού κενού στη χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων στους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. των Σχολών Τεχνολογικών Εφαρμογών, ζητώντας να μεριμνήσουν για την αντιμετώπισή του.